

Maria Malmer Stenergards: Tal på Folk och försvars rikskonferens 2025

Talare
Maria Malmer Stenergard
Utrikesminister

Datum
12 januari 2025

Plats
Sälen

1 Ers Majestät,

Ers Kungliga Högheter,

5 Kära åhörare,

Kärnuppgiften för svensk utrikes- och säkerhetspolitik är inte valbar. Den består i att motverka Ryssland, inte minst genom att stödja Ukraina.

10 Därför vill jag ägna de här minuterna åt att tala om hur Sverige, tillsammans med våra allierade, aktivt motverkar Rysslands möjligheter att skada oss.

15 Vi – Nato, EU och Sverige – befinner oss i en djupgående konflikt och konfrontation med Ryssland. Det är inte vi som har velat, valt eller orsakat detta – det är den ryska statsledningen.

20 Ryssland ser kriget mot Ukraina som ett krig mot Väst om Ukraina. Men målen för Rysslands krig går längre.

Ryssland vill framtvinga en ny delning av Europa.

25 Staterna på Europas östra flank – och även Sverige – ska göras svåra att försvara och mottagliga för ryska påtryckningar och hot.

Idag är det Tbilisi, Chisinau och Kiev. Imorgon kan det vara huvudstäder vid Östersjön.

Den ryska ekonomin och samhället har ställts in på en långvarig konflikt med Väst. Propagandagrunden har lagts sedan länge, och volymen skruvas nu upp.

35 Kreml är rationellt, utifrån sina utgångspunkter, men skoningslöst och berett att tillgripa de medel som man bedömer gynnar Ryssland.

Det beror i hög grad på oss hur långt Ryssland kan gå. På hur stadigt och starkt vi som försvarar demokratin, och den europeiska ordningen, står tillsammans.

40 I stormen måste lasten surras.

45 Sverige ska möta hotet från Ryssland med en robust och aktiv motverkanspolitik, som måste kunna bestå i en generation eller mer.

Dess vägledande principer är enkla och tydliga.

50 För det första: Vi ska värna vår säkerhet mot Ryssland ur en styrkeposition. Det gäller militärt, ekonomiskt och politiskt.

Att investera i vår styrka betyder att vi stärker vårt försvar och våra säkerhetspolitiska samarbeten inom Nato, EU och i norra Europa.

55 En politiskt och militärt trovärdig artikel 5 – en stark avskräckning – är vårt viktigaste medel för stabilitet och säkerhet. Sveriges medlemskap i Nato är i sig centralt, och med det har Sverige blivit säkrare.

60 För det andra: Vi ska aktivt motverka Rysslands förmåga att expandera sin makt och att göra oss skada. Vi ska minska Kremels handlingsmöjligheter.

Sveriges starka stöd till Ukraina, och centrala bidrag till Natos avskräckning i hela norra Europa, krymper Rysslands militära handlingsutrymme.

65 Våra bidrag till sanktioner och avskärmning kringskär landets ekonomiska resursbas.

Det gäller även åtgärder mot länder som på olika sätt möjliggör Rysslands

70 aggression: Kina, Nordkorea, Iran och Belarus.

För det tredje: Vi ska stärka motståndskraften i hela samhället, både mot så kallade hybrida hot och mot ett väpnat angrepp.

75 Vi höjer tröskeln och vi höjer kostnaderna för en angripare som letar efter svagheter på bredden.

För det fjärde: Motverkanspolitiken är bara effektiv så länge den drivs tillsammans med våra allierade, våra partner och våra grannar.

80

Med trovärdighet, idéer och klar blick för våra intressen är Sverige med och formar Rysslandspolitiken i Nato och EU. Sverige är ett av de länder som går före. Vi gör det vi säger, och säger vad vi gör.

85 Den aktiva motverkanspolitiken äger rum här och nu, på stor bredd. Den är samtidigt långsiktig och systematisk.

Vår utgångspunkt är att de aggressiva ryska intentionerna inte kommer att förändras.

90

Jag vill särskilt kommentera två aspekter av motverkanspolitiken som är aktuella just nu: så kallade hybridoperationer, och den ryska skuggflottan.

95

Jag säger ”så kallade” hybridoperationer eftersom jag har problem med begreppet hybrid. Det är missvisande och otydligt, och det skymmer det innehåll och allvar som begreppet rymmer.

100 Jag tror att många snarare associerar ordet hybrid till miljövänliga bilmodeller än till det potentiellt dödliga hot som det faktiskt står för.

I själva verket handlar det om fientliga handlingar, med målet att påtvinga oss – Nato, EU och Sverige – Rysslands vilja.

105

Det handlar om brevbomber som kunde ha exploderat i flygplan. Mordbränder och mordförsök. Energikrig. Utnyttjande av migranter och migrantflöden.

Valmanipulation. Illa förtäckta kärnvapenhot.

110

Det är ingen tillfällighet att de flesta angreppen riktas mot frontstater som våra baltiska grannländer, Finland eller Polen. Man vill framställa dessa länder som medansvariga för konfrontationen, och försvaga andra allierades solidaritet med dem.

115

Det är inte heller en tillfällighet att det främsta målet i Europa för rysk desinformation är Tyskland.

Man vill påverka den politiskt och ekonomiskt mest inflytelserika staten i

120

Europa, utan vars medverkan en stark europeisk Rysslandspolitik knappast är möjlig.

Det som pågår är alltså ett angrepp både på Västs stöd till Ukraina, och på Natos försvarsförmåga. Målet är att vi ska ge upp vårt stöd till Ukraina. Vi ska tro att

125

kostnaderna och riskerna är för stora.

Och genom att försvaga Nato och EU politiskt vill man skapa ett militärt handlingsutrymme för Ryssland.

130

Sverige ser vad Ryssland gör. Vi förstår syftet. Och vi möter, tillsammans med våra allierade, dessa fientliga åtgärder beslutsamt och genomtänkt, med folkrätten som grund.

Vi utvecklar hela tiden vår lägesuppfattning och våra svarsåtgärder. Natos pågående och förstärkta aktiviteter i Östersjöregionen visar alliansens styrka.

135

Vi vet att så länge vi håller ihop och står starka i vårt stöd till Ukraina, och bakom Natos avskräckning och försvar, så kommer Ryssland att fortsätta misslyckas i sitt uppsåt.

140

Rysslands svaga punkt är krigsekonomin. Med omfattande vilseledning försöker Kreml ge bilden av stabilitet. Men det är en illusion – en Potemkinkuliss.

145

Sanktionerna fungerar.

Inflationen sägs vara 9 procent, men är minst det dubbla. Det är en direkt följd av krigsekonomin. Kreml har intecknat Rysslands ekonomiska framtid.

150

Rysslands ekonomi står och faller med oljepriset. Oljan finansierar kriget.

Det är också här som skuggflottan kommer in, som ett verktyg för den ryska krigsekonomin.

155

Eftersom skuggflottan är vad den är – ofta äldre fartyg som godkänts av mindre nogräknade flaggstater och med besättningar utan erfarenhet av Östersjön – utgör den dessutom en säkerhets- och miljörisk för Sverige och de andra strandstaterna.

160

Vi måste nu göra två saker.

Först och främst: sänka oljepristaket – alltså det pris till vilket Ryssland tillåts sälja olja. Ju lägre pris för rysk olja, desto snabbare fred.

165

Jag kan i dag berätta att jag tillsammans med mina nordiska och baltiska kollegor i EU har skrivit ett brev för att uppmana EU-kommissionen att inom G7-samordningen föreslå sänkt oljepristak.

170

För det andra intensifierar vi nu vårt systematiska arbete för att hindra skuggflottan, som Ryssland använder för att kringgå oljepristaket.

Inget EU-land gör idag mer än Sverige för att identifiera fartyg och nyckelaktörer inom skuggflottan, så att de kan sanktionslistas. Och vi ser att sanktionerna får effekt. Ett sänkt oljepristak och stärkta åtgärder för att kringskära skuggflottan går hand i hand. Tillsammans minskar de Rysslands möjligheter att göra oss skada. Så bedriver Sverige, på stor bredd, en aktiv motverkanspolitik.

180

Jag inledde med att konstatera att tyngdpunkten i svensk utrikespolitik inte är valfri: det handlar om att motverka Ryssland, först och främst genom att stödja Ukraina. Det är en investering i vår egen säkerhet.

185

Det innebär inte att det bara är att staka i redan kända spår.

Tvärtom. Vi har visat att vi som land kan ompröva.

190

Sedan förra årets Rikskonferens har vi blivit medlemmar i Nato. Vi har ökat stödet till Ukraina. Vi har fortsatt höja försvarsutgifterna. Vi har stärkt vårt regionala säkerhetspolitiska samarbete.

195 Vi kommer behöva fortsätta tänka nytt och möta nya utmaningar.

Men under överskådlig tid måste vår säkerhet byggas mot Ryssland.

200 Vi måste försvara vår fred och frihet från en styrkeposition, och vi måste göra det tillsammans med våra partner och allierade.

Tillsammans har vi styrkan att försvara oss och förhindra en ny delning av Europa. Tack!

205

Taggar

2020-tal, 2025, Kvinna, Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/maria-malmer-stenergards-tal-pa-folk-och-forsvars-rikskonferens-2025>

210

215

220